

gényítésére vezet. Legyen bár függetlenségi vagy 67-es alapon álló az illető törvényhozó, feltétlenül hazafias kötelessége ennek megvalósítása érdekében küzdeni.

Kíváncsian várjuk ép ezért Ugron Gábor további magatartását. A függetlenségi pártnak régi programja az önálló vámterület megvalósítása. Ez irányban karöltve kész harcolni bármikor. A kormánypárt több számot tevő tagja rokonszenvezik az eszmével s az a kérdéses szövetség hamarosan létrejöhetne.

Az önálló berendezkedés után Magyarország könnyebben lélegzhetne fel s hálás lenne ugy a törvényhozás minden egyes tagja, mint a szövetség eszméjének felvetője, Ugron Gábor iránt.

Csak azután a küzdelem hevében ne fáradjon ki újra s ne vonuljon ismét vissza pár esztendei pihenésre Udvarhelymege bércei közé.

A ruthén kérdés.

Harmadik közlemény.

Beregszász, 1899. márcz. hó.

Igy kell lennie, mert az ágról szakadt zsidó fiú, aki néhány évvel ezelőtt batyuval a hátán, a földmivélés mivoltáról fogalommal sem birva lépte át a vereckzei hagót, ma már szántóvető a kárpátok nyugati lejtőjén s attól a »lengyel« zsidótól, a ki megfogja az eke szarvát, — nem kell felteni sem a magyar államispót, sem pedig a ruthén felvidék ügyét. Egy két tűnik fel előttem, mikor erre gondolok: B e n e d e k Eleknek a m a g y a r n é p m u l t j a é s j e l e n e c z i m ű gyönyörű munkájában másat találok annak a helyzetnek, amely most itt körültem van a Kárpátok bércei közt s melynek megismertetése a szándékom: azt a képet, amely mutatja, m i n t t a n i t o t t á k 900 év-

vel ezelőtt a külföldről behozott térítő papok szántani a magyar népet. Ez a kép nyugtat meg engem a ruthén akció sikere iránt, bármennyi hibát kövessenek is el hivatottak és hivatlanok egyaránt annak folyamán.

Mert — sajnos — ma még követnek el hibákat, bármennyire helyes és nemes intenciók vezetnek is azokat, akik elkövetik. A ruthén akció ugyanis azzal kezdődött, hogy az állam — híven az ő régi szokásához — kormánybiztost küldött a felvidékre s annak a kormánybiztosnak, E g a n E d e n e k az volt az első teendője, hogy fajmórhákat és vetőmagvakat osztott ki — jó pénzért. Persze, hogy az így »kiosztott« segítség a papok és a korcsárosok és másféle lengyelzsidók vagyonaát gyarapította s a nép szinte átkozni kezdte az egész ruthén akcióit. Azonban itt is igaznak bizonyult a magyar közmondás: k á r h a s z o n b a m e g y ; mert a jó tartáshoz szoktatott marha, a ruthének kezében elcsenevészedett, tökrement volna, mostani gazdájuknál pedig kitűnő tenyész állattá fejlődik, a mely lassankint meg fogja nemesíteni az egész felvidék marha állományát.

Hogy azonban ez valóban így is legyen E g a n E d e m á s, a jövőre kiható intézkedéseket is tett és javasolt a kormánynak. Egyik legelső volt az, hogy Beregvármegye területére gazdasági vándortanárt kért és kapott is a földmivélési kormánytól, akinek feladata a nép gazdasági ismereteit szélesíteni, valamint a jólét emelésére alakult gazdasági egyesületet célja elérésében szakszerű utmutatásokkal ellátni. A gazdasági egyesület átlátta a nagy előnyt, mely abból származik, ha a gazdasági vándortanárral kezdet fog, rögtön az elmúlt tél elején elhatározta, hogy ugy a vármegye két városában, mint nagyobb községeiben a felnőtt nép számára gazdasági tanfolyamokat tart, részint közvetlenül a vándortanár, részint az ő felügyelete alatt a gazdasági ismétlő iskolák tanítói útján. Ezek a tanfolyamok kitűnően sikerültek s habár minden hallgató teljesen saját jószántából vett részt az előadásokon, mégis oly eredményt ért el S z é k e l y Jenő vándortanár, hogy pl. Bereg-

szásban két hónapi tanfolyam után nyilvános vizsgát tarthatott hallgatóival s néhányat közülök még bizonyítvánnyal is ellátott. A másik hasonló czelu intézkedés pedig az volt, hogy Alsó-Vereckén a földmivélésügyi kormány költségén harmincz ruthén gör. kath. lelkészt gyűjtött össze E g a n E d e s azok számára maga tartott 3 héten át gazdasági tanfolyamot.

Ezekhez járul a csak Beregvármegye területén is eddig már 50-re szaporodott gazdasági ismétlő iskolák közhasznú működése, valamint a Munkácson mult évben létesített dohánygyár is.

Mindezek a jövőre kiható intézkedések, amelyek a földmivélési ágak útján kívánják a nép helyzetén javítani s melyeknek eredményeit majd a felvidék nagyobb városaiban tartandó marhavásárra (amelynek létesítését szintén elrendelték már) fogják kirakatba tenni s azonnal eszkomptálni, azonban ebből a nép egyelőre meg meg nem ehet, mert még nem képes annyit dolgozni, földje sem képes hosszas és rendszeres művelés nélkül annyit teremni, hogy az a reitentően elterjedt nyomorúságot megszüntesse.

Ehez gyorsabb tempóján sikerre vezető párhuzamos akció szükséges, amely aztán már nem a földmivélési, hanem a keresk. kormány s nem a gazd. egyesület, hanem a ker. és iparkamara feladata.

Legközelebb majd arra térek rá, mik lehetnek ennek a segítő akciónak eszközei azokon kívül, amelyek-t f. é. márc. 5-én megjelent cikkemben nagyjában már érintettem, de amelyek mégis azokoa a kereteken belül mozognak, amelyeket a törvény a ker. és iparkamarák munkaköréül kijelöl, amelyeknek létesítése, gondozása és felvirágoztatása a természeti törvényen kívül a tételes törvény parancsa szerint is a depr. ker. és iparkamara, ehat nemcsak közvetve, hanem — régi piacait elvesztvén — közvetlenül is a depr. keresk. és ipari érdekeltiségnek, hazája és önmaga iránt egyaránt tartozó kötelessége.

A debreczeni kamara nem bocsátotta ki kezei közül a felvidéket, kötelessége tehát, hogy nyomorán segítsen.

Miként? arról legközelebb.

Kohányi Gyula.

tályosodott ki lelkében és rögtön hozzá is kezdett a végrehajtáshoz.

Kilépett a világra. Keménynek ez csak inyére volt, mert így több szabadsághoz könnyebben juthatott. Azután — azután — megkezdte hódító hadjáratát. Egy szép, fiatal elmés asszonynak mindig könnyű a győzelem...

Kiválasztott egyet az udvarához tartozó lehitők közül, a kiválasztott ural formálisan kaczerkódni kezdett, míg odaig jutottak, hogy estére légyottot ígért neki.

Elfog menni, oly szilárd volt elhatározása, mint csak egy bosszuvágyó, szenvedélyes asszonyé lehet. S azután odaáll férje elé s szeme közé vágja: Tudod, hol voltam én, tudod, ki vagyok én?!

Hogy várta három hónap óta ezt a pillanatot. Voltaképpen ez tartotta még itt a férje hazában. Szeme közé vágni annak az embernek az örökös, le nem örölhető, meg nem másítható gyalázatát. Hogy magát is tönkre teszi: banta is ő! Vagy gondolt is erre!

Kalapja után nyult és aztán hirtelen átment a szalomba. Ott állt a nagy tükör előtt, mely híven visszavetette magas, karcsu alakját, szomorú, kétségbeesett arczat. Elfordult a tükörtől, mert valósággal megundorodott a képtől, mit benne látott. Így néz ki egy asszony, a ki legyottra készül?! En vagyok az, Mándi Emma? Egy óra mulva szeretöm lesz és nincs hatalom, nincs Isten, ki változtatni tudjon ezen a szegy nomen, ha megtörtént.

De hogy fog neki fájni — gondolta Emma asszony — s ebből új erőt merített. Hiszen jól tudta, hogy férje tulajdonképpen szereti őt, már mennyire ő szeretni képes. És tudta, milyen keserűség lesz Keménynek az ő el-

vesztése. Erre magához tért és föltette szöke fejére kalapját. El kell mennem — mondta megegyezzen — és meg kell neki mondanom, hogy hol voltam. Azután? Ugy sem bírok ezzel a gyalázzattal tovább élni: jöjjön a halál, mit bánom én!

De újra megrázkódtatta az undor, még pedig sokkal erősebben, mint az imént. Mintha valami utálatos dolgot evett volna, valóságos fizikai undort érzett. Meg egyszer összeszedte magát és a tükörbe nézett.

Megijedt attól a dult, fakó arcától, mely onnan visszabámult reá, de azért mégis kezdte összegombolni öszi kabátját és megnyomta a csengő gombját.

Szobaleányának akart rendeletet adni, de mikor látta, hogy nem jön, haragosan ment ki a cselédszoba felé.

Dühös volt mindenre és mindenkire, aki tartóztatta útjában. Haragosan csapta ki a cselédszoba ajtaját, de a küszöbön hirtelen megállt.

Mari, a szobaleány, ott feküdt a földön — nem olyan plasztikus pózban, mint a tragikák szoktak, de azért sirt, zokogott keservesen, őszintén, körmeivel marcangolva a padló puha fáját. A vadállati fájdalom kitörése volt ez, melyet nem mérsékel sem a műveltség, sem a másik ember jelenléte.

A másik ember, a nagyságos asszony, ott állt egy pillanattal meghökkenve, nézte a vergődő asszonyt, aztán odalépett hozzá és részvétellel kérdezte:

— Mi az, Mari? Mi baja van?

A fiam... az én ártatlan gyermekem, az a kis ártatlanság megholt. Bár inkább én... inkább én...

Emma asszony nem felelt semmit. Ez az a fájdalom, melyre nincs vigasztalás. A leg-

igazibb, legtisztább, legőzintébb érzélem gya-sza az, melyet nem szabad zavarni. Ott ült egy széken és arra gondolt, hogy így sirhatott az első asszony is, mikor gyermekének hült testére borult; mikor megérezte, hogy lényének egy része pusztult el; hogy végre teste azonos azé a hulláéval, a ki már az enyészeté.

És fájt neki e pusztulás, e halál, mintha csak saját élő testéből vágta volna ki egy darabot, hogy örökösen sajtó seb maradjon utána.

Meddig ült ott mozdulatlanul, maga sem tudta, csak nézte a vergődő, zokogó asszonyt, talán arra gondolt hogy mennyire nemesebb igazabb annak fájdalma, mint az övé. Talán megérezte szívével a régi igazságot, hogy nincs fájdalom, nincs veszteség, más a világon csak a mit azokért érzünk kiket a föld eltemet magába. A többi csak képzelgés, muló baj, ez az ami alatt lerokkadunk imádkozunk vagy átkozódunk. És sem ima sem átok nem adhatja őt vissza nekünk, és ezen nyomorult tehetlenségünk érzete teszi a fájdalmat oly örjítővé, oly elviselhetlenné.

Mari fölemelte könnytől ázott arczatát és asszonyára nézett. Vége volt az első rohamnak és dult arczzal, de már tiszteletteljesen kérdezte:

— Parancsol a nagysága?

— Keményné halkan kérdezte:

— Hány éves volt?

A cseled odarogyott elébe és csókolta szeretettel cipőjét, ruháját, hálásan, hogy beszélhet a halottjáról:

— Nyolcz éves és milyen jó, milyen szép... meg kellett hallni neki, a kis ártatlanságnak meg...

A ma
16-án tartj
szám alatti
17-én lesz
re s s z
16-án d. e.
17-én delut
vacsorát r
szállóban.
körökben
— tagok,
költséget n
fedez.

Széll
ról: Márc
kollegájáh
talalt. Már
gatason, a
Óttó, Lajos
főhercegnő

A N
vetkezőket
tartott ért

Aligh

ebben a

elnök köz

amelyet 6

tudvalevő

egyoldal

egyezés 19

gezése sze

állana, ha

nem intéz

megörökít

egyezés at

évre, illet

gedni.

A ke

annival s

már a le

elé terjesz

vámterüle

kezést tar

meg ben

paktumba

magyar p

egyoldal

tria viszo

Ujra

ienne kör

—

d-zte Em

—

gem és ö

hitetlenü

—

a faluba,

neki egy

meg nek

Mégis esz

engedi a

Ken

most se

az a par

ból a szí

kezd az

reszkető

szótól tu

Isten...

Vaj

nek, mer

hozott ne

asszony

és néman

hajló sze

lassan-la

nagy ele

óra és a

élmult,

asszonyt

ormótlan

a csillag

tálja a

elhagyta.

BELFÖLD.

A magyar orvos egyesület április hó 16-án tartja közgyűlést Szentkirályi utca 21 szám alatti helyiségekben. Ugyanekkor és apr. 17-én lesz a b a l n e o l g i a i k o n g r e s s z u s és pedig az első ülést április 16-án d. e. 11 és fél órakor, 3-ik ülés április 17-én delután 9 órakor. Este 8 órakor közös vacsorát rendeznek az István főherceg-szállóban. A kongresszus tárgyai iránt orvosi körökben nagy az érdeklődés. A résztvevők — tagok, meghívott vendégek — részvételi költséget nem fizetnek, — azt az egyesület fedezi.

Székely Kálmán min. elnök bécsi utjáról: Márc. 27-én elsőben is Thun osztrák kollegájához látogatott el, akit most otthon talált. Márc. 28-án volt a királynál kihallgatás, aztán tisztelgett Ferenc Ferdinánd, Ottó, Lajos Viktor főhercegnél és Mária Terézia főhercegnénél.

A »N. W. Abendblatt« a lap élén a következőket hozza (tegnapi számában a Thunnal tartott értekezéséről):

Aligha tévedünk, mikor feltételezzük, hogy ebben a konferenciában a magyar kormány elnök közölte Thun gróffal azt a változtatást, amelyet ő az ischli formulán eszközölt. Ebben tudvalevőleg az volt, hogy a Magyarország egyoldalú rendelkezése alapján költendő kiegyezés 1903-on túl az ischli formula szövege szerint »automatice« továbbra is fennállana, ha a magyar parlament másképpen nem intézkedne. Székely a kiegyezésnek illetlen megőrkítésébe nem egyezett bele és a kiegyezés automatikus tovább folyását csak 1 évre, illetőleg 1904. végeig akarta megengedni.

A két kormányfő értekezése e tárgyban annyival sürgősebb, mert a magyar kormány már a legközelebbi napokban a parlament elé terjeszti ezt a javaslatot, amely a közös vámterület fentartásáról szóló önálló rendelkezést tartalmazza, amely javaslat elfogadása meg bennfoglaltatik az ellenzékkel kötött paktumban és amely még jun. vége előtt a magyar parlamentben elintézendő. Mivel ezen egyoldalú rendelkezéseknek első feltétele Ausztria viszonyossága, az osztrák kormánynak hozzá

kell járulnia az ischli klauzula fenti megváltoztatásához.

Most már csak az a kérdés, hogy minő érdemleges kifogásokat tesz majd az osztrák kormány a Székely-formula ezen része ellen, mert a formula többi része csak a tja aslat indokoló részére vonatkozik, ami az osztrákok felfogását nem érinti.

Előre látható, hogy ezen ügy megbeszélése tárgyában az osztrák minisztertanács a legrövidebb időn belül ülést tart.

A N. Fr. Pr. esti lapja ezt a tárgyalást csakis formális jellegűnek mondja. A kiegyezés fölötti érdemleges tárgyalások későbbi időre halasztottak.

Az új igazságügyminiszteri államtitkár. A hivatalos lap tegnapi száma hozza azt a királyi kezesítést, amely szerint a Plósz Sándor miniszterre történt kinevezésével megürült igazságügyi államtitkári állásra Bernáth Géza, a szegedi kir. ítélőtábla elnöke nevezetik ki. A kezesítés ekként szól:

»Igazságügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán dr. Bernáth Géza szegedi ítélőtáblai elnököt az igazságügyminiszteriumhoz államtitkárrá kinevezem.

Kelt Bécsben, 1899. évi márcz. hó 22-én
FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Dr. Plósz Sándor s. k.

A mi az új államtitkár ügykörét illeti, Bernáth Géza alighanem az igazgatási teendőket veszi át, a mely térem ő mint szegedi táblai elnök, eddig is jelét adta képességének. A politikai államtitkár így hát Vörösmarty Béla lesz. Az új államtitkár életrajzi adatait röviden a következőkben közöljük:

Dr. Bernáth Géza született Kocsordon, ahol atyja gf. Dégenfeld Imre, illetve gf. Tisza István birtokának volt nagy bizalomnak örvendő gazdasági intézője. Szatmarmegyében. Ma 54 éves. 1867-ben a kir. ítélőtáblához neveztek ki joggyakornoknak, ugyanaz évben Pest város törvényszékéhez tolnokká, 1869 június 2-án ugyanazon törvényszékhez tb. aljegyzővé választott meg, míg szept. 9-én ugyanoda rendes aljegyzővé nevezetett ki. 1871 decz. 20-án a pesti kir. fő. járásbíróshoz bíróvá neveztek ki. 1872 június 1-én törvényszéki bíróvá nevezetett ki a budapesti kir. törvényszékhez, 1880 okt. 30-án a budapesti egyetemen jogtudorrá avattatott, 1880 decz. 13-tól a budapesti ítélőtáblánál pótbíró minőségben működött, míg 1885 okt. 8-án ugyanoda rendes bíróvá nevezetett ki, a hol az V. polgari tanácsnak volt vezetője.

A kir. táblák decentralizációja alkalmával a szegedi kir. táblához tanácselnökök nevezetett ki, mikor pedig Setley Sandort a szegedi kir. tábla elnökét a m. kir. kuriahoz tanácselnökök neveztek ki, ő jött annak helyére és azóta viszi a szegedi kir. tábla elnökségét.

Új katonai gyakorló és lövőtér. A hadtestparancsnokság már huzamosabb ideje alkudozásban áll Budaörs. Nagy Tétény, Török Bálint és Diósd községekkel, hogy a hárón levő »Tétényi rét« nevű területet a hadtest részére nagy gyakorló és lövőtér megszerezhesse. A pénzügyminiszter most ertesítette a hadtestparancsnokságot, hogy a terület megszerzéséhez hozzájáruljon, hogy a vételár fedezésére a katonai ingatlanok alapjából 70,000 frtot a budapesti laktanyák tr. nksakcionális alapjából 55,000 forintot engedélyezett továbbá hogy a bécsi kaputéri laktanya eladási árát is erre a célra hajlandó fordítani.

Hegedűs miniszter nyilatkozata az angol parlamentben. Bri-Indiában a prémiumos cukor retorziós vámintézkedés folytán a Kelet-Indiába szép lendületet nyert cukorkivitelünket nagy veszedelem fenyegeti. A képviselőházban interpelláció tárgyává téve ezt az ügy, Hegedűs miniszter rögtön megadott válaszában kijelentette, hogy ez az intézkedés ellenkezik az Ausztria-Magyarország és Anglia közti fennálló kereskedelmi szerződésrel, a mely a legtöbb kedvezményt biztosítja monarchiánknak. Az angol alsóház tegnapi ülésén Flynn parlamenti tag kérdést intézett Brodrick államtitkárhoz aziránt, hogy

figyelembe vette-e a magyar kereskedelmi miniszternek ezt a nyilatkozatát? Brodrick azt válaszolta, hogy a szóbanforgó kijelentéseket még nem hozták tudomására, de ők, minden körülményt alaposan megfontoltak mielőtt az indiai törvényhozó testület a prémiumos cukor retorziós vámjának behozatalát elhatározta. Ez a válasz édes-kevés reményt nyújt arra, hogy az angol kormány eleget fog tenni külügy-miniszterünk ama felszólalásának, a mit a magyar kormány panasza folytán fog intézni az indiai retorziós vámjának megszüntetése végett.

Nagyobb előirányzat tengerészeti célokra. A delegációk, mint bécsi tudósítónk jelenti, október végén, vagy november elején fognak egybegyűlni. — Szeptember végére a reichsrathot egybehívják a delegációk megválasztása céljából. Mint hírlék, a hadügyminiszterium tengerészeti osztálya a delegációk elé, tengerészeti célokra, jelentékenyen nagyobb követeléssel fog lépni és az eddigig jóval felühaladó összegben irányozza elő a tengerészeti budgetet.

Magyarországnak e téről való terhelése különben már rendszerré vált s inkább az lepne meg bennünket — persze örvendétesen — ha valamely évben ily költséggel való rendkívüli terhelés elő nem fordulna.

KÜLFÖLD.

Románia — Magyarország ellen. A magyar nemzetiségi pontukát ismét nevesen támadják Romániában. Az ellenzék valamennyi árnyalata nagy népgyűlést tartott, melynek ugyszólván ez képezte egyetlen tárgyát. A vitában az ellenzék legkiválóbb szónoka vetetett részt, kik mindannyian szenvedélyes hangon kifakadtak Strudza miniszterelnök ellen, ki szerintök gyáva eszköze a magyar kormánynak.

Az egyik szónok Scortzescu hivatkozott a Budapesten legutóbb megjelent röpiratra, a melyből kitűnik, hogy Sturdza egy nyomorult, hazafarúló, kit a magyar miniszterelnök kénye-kéve szerint dirigál és a kivel szemben a nemzetnek a királyhoz kell folyamodni.

Filipescu, a volt bukaresti főpolgármester követelte, hogy a külpolitika t-én új irányt kell kezdeményezni, melynek alapfeltétele szerint Magyarország a v a t k o z h a s s é k R o m á n i a ü g y e i b e. Sturdza a nemzeti eszme áru lójának mondja, mint a kinek legfőbb bűne, hogy az erdélyi testvérek mozgalma egész degeneralódott.

Delavrancea a miniszterelnöktől megtagad minden szegényérzetet. Rokkant huszár, ki a románság lobogóját sárba tiporja.

Féva is felszólt és valóságos bűnlajstromot zúdított a miniszterelnök fejére. A feltűzött tömeg a királyi palota elé akart vonulni, azonban a rendőrség ezt megakadályozta; törtétek ugyan összekocczanások és apróbb sérülések, nagyobb baj azonban nem esett.

Jellemző, hogy a tüzoltóság 6 fecskendővel készen létében állott, hogy szükség esetén egy kis mesterséges záporral terítse észre a tüntetőket.

Táviratok.

Spanyolország külpolitikája.

Madrid márcz. 28. A »Reforma« egy cikkben állást foglal a nemzetközi elszigeteltség politikája ellen, a melynek káros volta a legutóbbi háboruban bebizonyult. Ha Spanyolország, mondja a cikk, szövetségben volna hatalmas nemzetekkel, akkor megáradása általános konflagrációt vonna maga után.

Egy fonógyár pusztulása.

Brünn, márcz. 28. A prisénitzi Landesmann-fele fonógyárban a múlt éjzel kiütött tűz ugy keletkezett, hogy egy gépből, a melyben pamutot fontak, valami kemény tárggyal

Ujra sirni kezdett, mintha kiapadhatlan lenne könnyének árja, aztán halkán mondta:

— Az apjának is meg kellene irni.
— A maga ura nincs otthon? — kérdezte Emma.

— Nincs kezét csókolom, elhagyott engem és összealt egy másik asszonnyal, ugy hitetlenül!

— Hat minek ir neki?
— Hiszen mégis csak az apja. Ha bejött a faluba, mindig kihivatta a gyermeket, hozott neki egyet-mást. Hát idegen ember mondja meg neki, hogy nincs már kit kiszólítani? Mégis csak nekem kell ezt megírni, ha megengedi a nagysága...

Keményné néman bólintott fejével, de most se mozdult. Csak nézte, mint szedi elő az a parasztasszony idomtalan nagy kopertából a szines, csillagos levélpapíroszt. És irni kezd az ő hűtlen urának könnyes szemmel, reszkető kézzel, nehogy idegenből, kiméletlen szótól tudja meg, hogy meglátogatta őket az Isten...

Vajjon igazán megbocsátott a hűtlen férjnek, mert az jó szívvél volt a gyermekhez és hozott neki, ha arra járt, egyet-mást? Emma asszony finom keztyűs kezére támasztotta fejét és némán, mozdulatlanul csak nézte a papírosra hajló szegény cselédasszonyt. Az esti homály lassan-lassan ereszkedett le rájuk. Ott bent a nagy elegáns ebédőben egyre ketyegett a fali óra és a légyott kitűzött ideje már réges-régen elmúlt. Keményné még mindig csak azt az asszonyt nézte, — ki vörös, durva kezével ormóttan nagy batúket rak egymás mellé a csillagos levélpapírosra, hogy megvizsgálja a férfit, ki őt hűtlenül és szívtelenül elhagyta.

való surlódás következtében kipattant egy szikra és lángra borította a pamutot. Egy munkás észrevette ugyan a veszedelmet, de már nem oltotta el időjében a tüzet. A kárt, a melyet a gyári épület és a Lamatsch-féle malom pusztulása okozott, 200,000 frtra becsülik, a miből 150,000 frtot fedez a biztosítás.

Alsó-ausztriai tartománygyűlés.

Bécs, márcz. 28. Az alsó-ausztriai tartománygyűlésen Kopp képviselő Hofernek a nyelvrendeletek ellen beadott indítványát támogatva, azt fejtegette, hogy ez a kérdés állami kérdéssé lett, a miért is a tartománygyűlés hivatva van arra, hogy ebben az ügyben állást foglaljon.

K i e l m a n s e g g gróf helytartó a kormány nevében kijelenti, hogy mivel a nemzetiségi vizsály visszahat az egész politikai életre, nem ellenzi, hogy a tartománygyűlés a vélemény nyíltán keretében foglalkozzék a nyelvkérdés nyomán támadt politikai helyzettel. A helytartó, a kormány nevében felszólítja az összes hivatott tényezőket, hogy ne irtózzanak a nyilvánoságtól és a közjó érdekében tanácskozzanak a vitás kérdések egyetérten megoldásáról. Ha ez sikerül, a mi természetesen nem remelhető az érdekeltek segítségével, akkor a kormánynak semmi oka sem lesz arra, hogy más eszközöket keressen a birodalmi képviselőtestületben való alkotmányos tevékenység megbénítása ellen.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 29.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága ma tartotta rendes közgyűlését gróf Degenfeld József főispán elnöke alatt. A bizottsági tagok rendkívül csekély számmal jöttek össze, s ezáltal az ellenzék padsorai sokkal tömöttebbek voltak, mint a főispán háta mögötti sorok. Ugy látszik, ha nincs bizalomsvavazás s egyéb spektakulum, a szabadelvű városatyák helyesebbnek találják az otthon maradási.

Egy negyed 10 óra után vonult be a főispán kíséretével, és megnyitotta a gyűlést. **S z a b ó** Kálmán aljegyző olvasta fel a polgármesteri jelentést, mely a város január-február havi állapotáról referál. Beszámol a város egészségügy-viszonyairól, az adófizetés folyásáról.

Bejelenti, hogy **N á n á s s y** Lajos közjegyző volt bizottsági tag elhunyt, helyébe **T ó t h** József posta és távirtdai tisztet hívták be.

A polgármesteri jelentés után dr. **F e j é r** Ferencz azt a kérdést intézte a polgármesterhez, kit ez ügyben már többször interpellált, hogy mit szándékozik tenni az önkéntes iskola érdekében. Debreczennek feltétlenül szüksége van önkéntes iskolára, nagyobb szüksége van rá, mint a sok bizalmi nyilatkozatra.

O l á h Károly tanácsnok válaszol Fejér dr. felszólalására, s kijelenti, hogy októbertől kezdve lesz önkéntes iskola, amit Fejér dr. is tudomásul vett.

Erre elfogadták egész terjedelmében a polgármesteri jelentést.

P e r c z e l Dezső bucsuleiratát tudomásul vették.

A földművelésügyi miniszter tudatja, a várossal, hogy a földműves iskolát megszünteti a felső b gazdasági intézetet a pallagra helyeztetik ki. A tanács azt javasolja, hogy e két határozatot vegye tudomásul a közgyűlés. Mivel pedig a városnak a két intézet iránt tulajdon esz szolgálmi jogai vannak lépjen a város ez irányban érintkezésbe a miniszterrel s érdekeit minden körülmények között védelmeztesse meg.

Dr. **N á g y** Zsigmond noha jól tudja, hogy a megszüntetett iskola nem felelt meg rendeltetésének, de még is szomorúan látja, hogy itt a gazdasági városban egy alsóbb gazdasági iskolát nem tudnak fentartani. Pedig ez feltétlenül szüksége Debreczennek. A gaz-

dasági tanintézet Pallagra helyezését elfogadja, de egy alsóbb gazdasági iskola Debreczenben nagyon is szükséges.

K i r á l y Gyula a tanács javaslata mellett b-szél.

K i s s Albert azt az indítványt terjeszti a közgyűlés elé, hogy egy év leforgása alatt tegyen az egész dologról jelentést a tanács azzal a hozzáadással, hogy a gazdasági képzés hiányának pótlásairól is tegyen a tanács jelentést.

Az indítványt kapcsolatban a tanács javaslataival, egyhangulag elfogadták.

A honvédelmi miniszter rendeletét a lovasat bizottságra vonatkozólag tudomásul veszik, noha Nagy Zsigmond dr. kimutatja, hogy a lovasat bizottsági tagok közül a választandókat nem a miniszternek kell kinevezni, hanem a közgyűlésnek kell újra megválasztani.

Dr. Balkányi Emil IV-ik kerületi orvos még a szeptemberi közgyűlésen fizetésemelést kért, a mit a közgyűlés nem teljesített. Balkányi dr. megfélembreztte az ügyet s a legfőbb közigazgatási bíróság kimondta, hogy a szegényházi orvosi teendők ellátásáért évi 200 frt pótlékot jogosan követel s azt a városnak már a múlt évtől kezdve folyóva kell tenni. Hozzá szólnak a kérdéshez Márk Endre, Sz. Szabó László stb.

Heves megye hazafias szellemű átirata felett, melyet annak idején nyíltága miatt, a független érzelmei embekek s törvényhatóságok igaz örömmel fogadtak, mert a politikai viszonyok azóta megváltoztak, a közgyűlésen tudomásul vették s a levéltárba helyezték.

Borsodvarmegye átiratát a kóbor cigányok elleni egyöntetű eljárás létesítése végett a közgyűlés pártolja, s a képviselőházhoz hasonló szellemű feliratot fog intézni.

Következett azután a két megüresedett irnok állás betöltése. A kijelölt bizottság az állásra jelölte Szilágyi Balint őrmestert Szodi Lajos, Szabó Ferencz, Ács Andor, Bernát L. és Homne Szilárdot.

Két küldöttség előtt folyt volna le a szavazás. Az egyiknek Lengyel Imre, a másiknak Tordai Gábor lett volna az elnöke.

Szavazásra azonban nem került a sor, mert az 1876 t. czikk értelmében ez állás igazolványos állásnak számára van fenntartva. Mint ilyen egyedüli pályázót **S z i l á g y i** Balint csendőrmestert választották meg. A második állásra szintén egyhangulag választják meg **S a n d y** Lajost.

Megejtették ezután a szovati kisebb ingatlanok elidegenítése felett harmaezben a névszerinti szavazást.

Egyhangulag elhatározták, hogy a szovati ingatlanokat eladják.

Két másik tárgy feletti névszerinti szavazás abszolút többség hiányában a májusi közgyűlésre maradt.

A tanács azt a javaslatot terjeszti ezután a közgyűlés elé, hogy a Nyulás csárdát 500 forint vételárért az utadó alsp pénztár részére utkararó hazul adja el. Véglegesen e felett is csak a májusi közgyűlés fog határozni.

A közigazgatási bizottság jelentését, valamint a számonkérő szék működéséről felvett jegyzőkönyveket tudomásul vették.

Következett ezután a debr. ev. ref. egy-egyház és K. Tóth Kálmán társai felebbezése, mely azt a tanácsi javaslatot felebbezi meg; mely az ispotályi szegényektől évi 1400 frtot vont el.

Vecsey Imre a jog és pénzügyi bizottság elnöke felolvasta K. Tóth Kálmán és társainak felebbezését. Átolvasta a tanács véleményét is, mely az 1400 frt megadását nem javasolja.

Ezután Ábrahám László kért szót, ki azt indítványozta, hogy mivel a költségvetés már meg van alapítva, szavazzon meg a közgyűlés a ref. ápolda javára 1400 frt. rendkívüli segélyt a nélkül, hogy ez precedensül szolgáljon. Nézete szerint ez oldaná meg a kérdést legalább egyelőre.

Kola János azt óhajtja, hogy míg végleges határozathozatal leend ez ügyben, maradjon meg minden úgy a hogy a régi költségvetésben van.

Szép szavakkal érvel az ispotály mellett Szabó Kálmán. Azt szeretné, hogy a mit az ősök megalkottak, ne rombolja szét a jelen nemzedék. Hagyassék meg az előbbi állapot.

K i s s Albert: Az eddigi helyzet fenntartása senkire nem ró újabb terhet. Sőt ellenkezőleg. Ha az ispotály a segélyt nem kapja 56 szegényt kell elbocsátani — ezeknek eltartása pedig súlyosabb teher a polgárokra, nézve mint az az állítólagos pótladó.

Emberbaráti szempontból kell elbírálni a dolgot — s ép ezért nem tudja elfogadni Ábrahám László b. tag közvetítő indítványát azért sem, mert abban tényleges határozat is foglaltatik. Az 1400 frtot a rendes költségvetés keretéből kivessz s mint segélyt akarja kiutalni. Ez nagyon is késsé tenné a segélyt a jövőben. Ép ezért Szabó Kálmán indítványához csatlakozik.

S i m o n f f y Imre polgármester mint a tanácsgyűlésben úgy itt is azt indítványozza hogy az 1400 frtot adja meg a közgyűlés véglegesen.

K o l a János és **K. T ó t h** Kálmán felszólalása után a közgyűlés a tanács és a tisztifőügyész javaslata mellőzésevel Szabó Kálmán Kiss Albert és Simonffy Imre együttes indítványát fogadták el, mely szerint a közgyűlés nem 4000, hanem 4500 frttal járul az ispotály fenntartásához, tehát állandó évi segélyül 1400 frt utaltatik ki.

Lapunk zártakor az ülés még folyik.

H I R E K.

* **Ünnepi istentiszteletek.** Az ágost. hitv. ev. templomkán:

N a g y p é n t e k e n: d. e. 10 órakor Jézus szenvedése története. Az egyh. beszédet tartja Materny Lajos főesperes. Istentisztelet végeztével urvacsora osztás és offeratorium. D. u. 3 órakor ima.

H u s v é t e l s ó n a p j á n: d. e. 10 órakor predikál és urvacsorát oszt Materny Lajos főesperes. Délután 3 órakor predikál Schindler Márton segédlelkész.

H u s v é t m á s o d i k n a p j á n: d. e. 10 órakor predikál Schindler Márton s. lelkész. — Déllelőtt 11 órakor egyházi közgyűlés több fontos tárggyal.

* **Áthelyezés.** **S i m o n y i** István bajai járásbírósi betétszerkesztő telekkönyvezetőt az igazságügyminiszter a debreczeni törvényszekhez helyezte át.

* **Tüdős József utóda.** Tüdős József elhunytával megüresedett számvevői állást tegnap töltötte be a főispán kinevezés utján Számvevő lett **H a r a n g i** László, ki addig is mint számszít buzgó tisztviselője volt Debreczen városának.

* **Árvaszéki ülés Nagypénteken.** Debreczen város árvaszéke mint biztos helyről értesülünk, Nagypénteken a keresztyénység egyik legnagyobb ünnepén ülést tart. Közöljük ezt a hírt azért — mert tudomásunk szerint az árvaszék tagjai egytől-egyig református emberek, kiknek itt a kalvinista Rómában is apolni kellene a hitbuzgóságot. A vallásos érzületet pedig e nagy ünnepén való ülésezés legkevésbé sem fakassza. Kíváncsiak vagyunk különben főképen arra, hogy van-e tudomása erről Simonffy Imre kir. tan. polgármesternek, a d e b r e c z e n i r e f. e g y h á z f ő g o n d n o k á n a k ?

* **Érdekes vendég Debreczenben.** Érdekes vendége volt ma Debreczen városának. **L á n g** Lajos dr. a képviselőház volt alelnöke utazóban a délelőtti városunkban töltötte. — Meglátogatta Debreczen város nevezetességeit. Így a többek között a kollegiumban is megfordult s sok időt eltöltött annak nagy könyvtárának megtekintésében. **L u n g** Lajos dr. a délutáni vonattal tovább utazott.

* **Bales**
enyhe időjárás
bicziklisták az
telik gépjüket
kerekpároznai.

szenvedélyes
ut daczára ma
Ezen kedvtelés

az arát, mert
sebesen befor

Hamos a biczi
dön. A furcsa

nézője akadt,
siettek a biczi

szenvedett sul
ral, piszkos, s

livel hagyta el
* **Beki**
tegnap ejjel a

elég szép ere
lányi laktanya

bon sok csava
kat rendszerin

őrség bekisér
kalmával egyi

csel-kénye r
amit a csavam

mivel kellem
szemétdombon

* **Halá**
jelentést: Fa

legjobb és leg
és testvérek

Erzsébet assz
sóságának 2

29-én, ejfel
des után tört

halottunk hü
sz. hától 18

a nazytempl
fogjuk a h

gyermekei m
tisztességtel

atos szívvel
vác Lajos,

Barna, Erzs
tolcsy Ferenc

Testvérei: M
gyermekei; l

gyermekiek;
Naszé Korné

Imre; Dr. M
Juliánával e

temetést Gel
* **Meg**

tegségelyző
délután 4 ór

termében ta
dor, -lnök, s

1. Jelentés
Az 1798. év

bizottság er
hallgatasa. s

zottság vála
indítványok.

azon esetbe
nappal a kö

az előjárás
mint másod

41. §-a ért
lentek szám

* **Ko**
mokról irják

ton leplező
dr. Endre J

* **Baleset.** A zord téli napok után az enyhe időjárás megolvastotta a havat. A biciklisták az ilyen locs-poc időkben pihenetnek gépjüket, mert a sárban bajos dolog kerekpározni. H á m o s István azonban szenvedélyes biciklista lehet, mert a sáros ut daczára ma délelőtt felült vasparipájára. Ezen kedvtelésének azonban csúnyán megadta az árát, mert amint a csapó utcára nagy sebessen befordult, a kerék megcsuszott s H á m o s a biciklivel egyetemben elterült a földön. A furcsa látványnak természetesen sok nézője akadt, a kik közül sokan segítségül siettek a biciklistának. H á m o s a jobb karján szenvedett súlyosabb sérülést. Felkötött karral, piszkos, sáros ruhával és összetört biciklivel hagyta el a helyszínét.

* **Bekísért csavargók.** A rendőrség tegnap éjjel a külteleken nagy razzitát tartott elég szép eredménnyel, amennyiben a Gilyányi laktanya háta mögött lévő szemét dombon sok csavargót találtak, a kik az éjszakai rendszerint ott szokták eltölteni. A rendőrség bekísérte őket s habár a kihallgatások alkalmával egyikre sem sikerült valami büntetendő cselekménye rábizonyítani, mégis lecsukták őket amit a csavargók is megnyugvással fogadtak, mivel kellemesebb a dutyiban élni, mint a szemétdombon.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Fajdalomtól lesújtva jelentjük a legjobb és leghűbb nőnek, anyának, leánynak és testvérnek K o v á c s Lajosné sz. Matolcsy Erzsébet asszonynak életének 46 ik, boldog házasságának 27-ik évében ez évi márczius hó 29-én, éjfélt után 1 órakor hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemeit a Rákóczi-utcazi 37. sz. háztól 1899. márcz. 31-én, d. u. 3 órakor a nazytemplomban tartandó rövid ima után fogjuk a hatvan-utczai temetőben elhunyt gyermekei mellé nyugalomra letenni. E végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat bánatos szívvel meghívjuk. A bánatos férj: Kovács Lajos. A gyermekek: Lajos, Kálmán, Irén, Barna, Erzsike, Ilona. A bánatos szülők: Matolcsy Ferencz és neje Ujfaluzy Zsuzsanna. Testvérei: Mária özv. Gyulay Lászlóné és gyermekei; Ilona férjével Nagy Károlyval és gyermekei; ifj. Matolcsy Ferencz nejevel Naszé Kornéltával és gyermekei; Matolcsy Imre; Dr. Matolcsy Kálmán nejevel Bálint Juliánnával és gyermekei. Béke poraira! A temetést Gebauer K. temetk. int. rendezi.

* **Meghívás.** A »Zion« debreczeni betegsegélyző egyesületnek 1899. évi április 3-án, délután 4 órakor az izr. elemi iskola tanácstermében tartandó közgyűlésére. Weisz Sándor, -Inók. Simonovits Dezső titkár. Napirend: 1. Jelentés az 1898. évi ügykezelésről. 2. Az 1798. évi zarszamadás és a számvizsgáló bizottság erre vonatkozó jelentésének meghallgatása. 3. Egy 3 tagú számvizsgáló bizottság választása az 1899. évre. 4. Esetleges indítványok. Figyelmeztetés: Indítványok csak azon esetben tárgyalhatók, ha legalább 3 nappal a közgyűlés előtt írásban adatkak be az előjárásához. Jegyzet: Ezen közgyűlés, mint másodizben egybehívott, az alapszab. 41. §-a értelmében, tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes leend.

* **Kossuth szobor leleplezése.** Szolnokról írják, hogy Tószeg községben szombaton leleplezik le Tóth Bertalan ref. lelkes és dr. Endre János körorvos kezdeményezésére emelt Kossuth szobrot. Az ünnepélyen részt vett Kossuth F. képviselő is, akit lovas bandérium s nagyobb küldöttség várt meg a szolnoki állomáson. A leleplezési ünnepet Tóth lelkes beszéde nyitotta meg, amire Sasi Mihály bíró átvette a község nevében a szobrot. Ezután Kossuth mondott nagyhatású beszédet, amire Tószeg, Abony és Tisza-Várkonyi községek megkoszorúzták a szobrot. Az ünnepség után banket, este műkedvelő előadás volt.

* **Köszönetnyilvánítás.** Alutírott ezen uton is köszönetet mondok a »debreczeni első takarékpénztár« közgyűlésének azon nemes tettért, hogy a helybeli m. kir. áll. főreálisk. ifjúsági segítő egyesületnek husz frtot küldeni kegyeskedett. Csebi Pogány Kornél, m. kir. áll. főreálisk. tanár, mint a segítő egyesület vezetője.

* **A »Zion« betegsegélyző egyesület f. évi márczius 29-én saját helyiségében, (Piac-utca) előjárásági ülést tart, melyre a meghívott tagok szives megjelenése kéretik. Az ülés tárgyai: 1. Lottó igazgatósági leirat jövedéki ügyben. 2. Fizetési meghagyás alapszab. bélyegilletéért. 3. Folyó ügyek. Az előjárásági.**

* **Talált pénz.** A »Korzó« kávéház előtt tegnap egy zsebkezdőbe kötve vagy összeg pénz találtak. A káros jelentkezhetik a III-ik ker. rendőrségnél, ahol kellő igazolás után átveheti a pénzt.

* **Párbaj.** Az amerikai párbajnak csaknem áldozata lett dr. Skultéti bécsi ügyvéd. A fekete folyó ugyanis neki jutván, 1 esztendő leforgása alatt öngyilkossá kellett lennie. E hó 10-én jár le a terminus. Elhatározta, hogy a Dunába öli magát. Késő este elindult Gombos felé és ott egy halászbárkáról bevetette magát a vízbe. A csobbannásról fölriadt a halászbárka tulajdonosa és azt híven, szívhajos öcsöcsé vetette magát a vízbe, utána ugrott és megragadta a fuldoklót, a ki kétségbeesett küzdelmet fejtett ki, hogy megalhasson.

Ez azonban nem sikerült neki. A halászmester kimentette. Miután a falu 4 óra járásnyira fekszik, a dermedt öngyilkosjelöltet beszállították a vizen járó emberek a gombosi állomásra, a hivatalnokok fölismerték és táviratoztak Skultéti hozzátartozóinak, a kik hazaszállították. Skultéti tudógyuladást kapott, de már jobban van. Testvérei megfogadtatták vele, hogy nem fog többé öngyilkossági kísérletet elkövetni. Hogy miért és kivel volt Skultétiinek amerikai párbaja, arra vonatkozólag nem akar fölvilágosítást adni.

* **Magyar diákok Erzsébet királyné halottas szobájában.** A székesfejérvári és kolozsvári kereskedelmi akadémiák tanári kara a husvéti ünnepeket arra használnák fel, hogy hallgatóikkal hosszabb tanulmányutra induljanak. Az utazás szervezője a székesfejérvári kereskedelmi akadémia igazgatója, akinek vezetése alatt a társaság, melyhez a kolozsvári kereskedelmi akadémia tanárai és növendékei is csatlakoztak, szombaton este 9 óra 30 perczkor indult el útjára, melynek programja szerint április 4-én Genfben lesznek, hol az osztrák-magyar követség közbenjárására sikerült kieszközölniök, hogy a Hotel Beauvignan-ak abban a lakosztályában hol Erzsébet királyné feküdt ravatalon, gyászünnepélyt tartsanak.

* **A czirkuszigazgató hercege.** Az emberi sors változást, a szerencse forgását nehéz megérteni. Ezernyi példa bizonyítja, hogy a sors legváltozatosabb helyzetbe viszi az embert; a ki ma durgazdag ember, nem az embert; a ki ma földönfutó koldus lehet és ritkábban, de sokára földönfutó koldus lehet és ritkábban, de sokszor jutottak már emberek a legszegényebb sokszor jutottak már emberek a legszegényebb pincsiakasból olyan helyre, hol címet, rangot, pénzt, pompát és vagyont mondhattak maguknak. Egy hirdetés juttatja ezt eszembe, mely min bécsei tudósítónk jelenti, az osztrák hivatalos lap mai számában jelent meg. Egy Ghika hercegről van benne szó, aki czirkuszigazgató. Bizonyára nem ennek szerencsés hercegi sarját és messze esett foglalkozása a családi hárománytól. Az osztrák hivatalos lap ugyanis jelentkezésre szólítja fel Ghika György hercege czirkuszigazgatót, a ki legutóbb Bécsben, a Grabenen lakott, — de

mostan nem tudják hol van. Azért került a hivatalos lapba, mert egy czirkuszhercegnek adósa maradt 800 frankkal. A czirkuszherceg a pénzt szeretné visszakapni ezért kereste hivatalos uton Chiya György herceget.

* **Apróságok.** A műveltszakácsnő. Hazi kisasszony: A tanár ur gyakran evett már a maga főztéből, bizonyosan megdicsérte magát gyakran?

Szakácsnő: Mit gondol a nagysága — mi csak a modern költészetről értekezünk.

Magasabb vágy. Férj: Már megint új ruhát készítettél? Nem értem, hogy sohasem vágyódoz magasabbra.

Asszony: Hogyne! A jövő héten egy új kalapot kell csináltatnom.

A »Bika kávéház«-ban ma szerdán azaz 1899. Márczius 29-én nagy zeneestély tartatik **RÁCZ KÁROLY** zenekara mellett.

Számos látogatást kér

a Bika szálloda bérlet-társaság
üzletvezetősége.

Vasuti szerencsétlenség.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

Debreczen, márc. 25.

Watt és Stephenson a gőzvasut feltalálói évek óta piheúnek sirjaikban. De hogy a lövönatok feltalálói hol nyugosznak, azt mind-ezideig megtudni nem sikerült. Ó! ha megtudnánk, elvándorolnánk sirjaikhoz, hogy megátkozva őket, ne leljék meg nyugalmukat.

Most ma is a K o s s u t h- u t c z a i kis lövönat bebizonyította, mely gyatra közlekedési eszköz. Hallatlan az ami történt és ha elgondoljuk, hogy szegény mit sem sejtő utasok élete forgott veszélyben, nem csodálkozunk azon, hogy a felhevült nép a lövönat vonattársaságot megakartá linchelni.

Kiküldött tudósítónk az óriási izgatottságot keltő esetről a következőkben számol be:

Faszeg Mátyas suszter inas régóta haragban volt a kis lövönat, a mennyiben a szemfüles kalauz észrevévén gyakori stréber felkapaszkodási hajlamait, a »törekvő fiatal suszter inast leintette a kis vonat hágsójáról. Faszeg Mátyas bosszút forralt és sikerült is neki.

Ma este hat órakor, a Kossuth-utca szegletén menetre készen állott a 0,0003 számú »D. V. V.« jelzésű kupé. Elébe a házilag kezelt tüdő katarusos D e l i nevű kancza (Apja Tokió, anyja Gigerl II.) volt fogva, mely nemes állatra egy helybeli szálamigyaros vetette ki a hálóját. A kocsis ezáltal B a g ó S a m u, a vonatvezető K o t l i k G e r z s o n voltak. Az utasok száma hat.

Az utolsó csengetésre megindult a Kossuth-utcazi templomig.

Itt azonban nyílt színen és pályán megakadt. Bagó ostorsuhintásokkal igyekezett imponálni akarni Delinek, de mindhiába. Ez rá emelte világfajdalmas tekintetét és megálolt.

Az utasok kétségbeesetten kiáltoztak. A helyzet valóban siralmasan megaló volt. A szakfériak azonnal a baj okának kinyomozására indultak, de nem tudtak ráakadni. — Nosza kiszáltak az utasok és a vonatvezető, meg a kocsis segélyvel a vonat elmozdítására vállalkoztak, de nem sikerült.

Végre megérkezett a segélyordításokra elötörő segélyvonat, a felügyelővel és a faklyás emberek élén. Hozzáálltak a baj orvoslására s ime mi tűnt ki? Kitűnt: hogy va-

laki bosszúból becsirizelte az egész pályát és sineket, mely miatt a vonat késedelmet szenvedett. A városházáról lecsitait harmincz rabhőlygnek sikerült két óra alatt felmosni a csirizt és így a vonat tovább mehetett.

A gyanu a vizsgálatok során a nevezett **Faszeg Mátyás** suszterinast terhelte, ki tartóztatva mindent elmondott és bevallott.

A rendőrség az iratokkal együtt átadta az ügyészségnek, mely súlyos testi sértés, már mint pálya-teszt sértés címén fogja kérni megbüntetését.

Lapunk zártakor a következő sürgönyt kapjuk:

Burgondia, (este 8 o. 50 perc.) A javítási munkálatok folynak, melyek előreláthatólag több napot fognak igénybe venni, Sebesülés nem történt, sőt az utasok száma egygyel szaporodott, a mennyiben az egyik utasból „ijjedtében” egy egészséges leánygyermeknek adott életet. A kicsikét halálból Lovonának fogják nevezni.

Hitelesíti:

Fakir.

Színház.

Országgyűlési szállás. Vachot Imrének ezen régi vígjátékában lépett fel harmadszor tegnap este Ujházi Ede. Burmant a pozsonyi háziurat játszotta kedves közvetlenséggel. Művészi vonásokkal rajzolta meg a „burgert” s annak beszédét, modorát, hangjelését a leghevebben utánozta. A közönség, amely csaknem egészen megtöltötte a színházat, szívből kaczagott remek, a művésziesség legmagasabb fokán álló alakításán s valószínűs tapsviharral árasztotta el a nagy művészt.

Tegnap lépett fel utóljára **Odry Árpád.** Fess huszártiszt volt ő, ügyese mozogott a színpadon. Tisztelőitől egy gyönyörű baberkoszorút is kapott. Tavozását őszintén sajnáljuk, mert hábar **Odry** nem olyan jó színész, de kezdő fiatal ember, aki sokat haladt s még többet fog haladni. Amellett, a mit legjobban szeretünk benne, az rokonszenves megjelenése s nagy intelligenciája volt. Tavozásával az esik rosszul nekünk, hogy intelligens színészt veszünk el benne, mert nekünk jelenleg még nagyobb szükségünk van intelligens, mint jó színészre is.

A többi szereplők közül fölemlítjük még **Szabó Imrét,** aki egész estén át látható szerep nem tudással küzdött. Kis epizód szerepét pompásan játszta meg **Makrai.**

Tanügy.

Polgári iskolai tanargyülés.

Evenként háromszor: karácsonykor, husvétkor és az iskolaév végén összegyűl az ország közep és polgáriszkolai tanársága a fővárosban, hogy az iskola dolgairól véleményét hallassa.

A középiskolai tanárok az idén elmaradtak. Nincs mit megbeszélniök, így szól a hivatalos kommuniké, ami azt jelenti, hogy középiskolánk szénája rendben van, a művelt középosztály iskoláit gondozzák az illetékes körök.

A polgári iskolai tanároknak azonban nemcsak tenni valójuk akadt, de még heves vitákat is hallattak — március 27-iki gyűlésükön.

A rossz fizetés miatt hangzott első sorban bő panasz. Tanári diplomájuk, melyhez csak egy esztendővel jutnak el rövidebb uton, csak 500 frtos évi fizetést juttat nekik. Még nagyobb igazságtalanság, hogy a felekezeti és községi tanárság törvényes intézkedés híján évtizedek óta még csak korpótléket sem kap.

30 év előtt kapott 700 frtos fizetésükből nincs előre lépésük.

Aztán még ezt a gyatrán megfizetett diplomát is megalazza a miniszter azzal, hogy a fővárosban nehéz munka árán szerzett ezer meg ezer diplomával szemben engedelmet adott arra, hogy Szatmáron az apáca képzőben könnyű szerrel jusson egy néhány tanárjelölt olcsó polgári iskolai diplomához.

A gyűlésen a vidéki tanárság képviselőiben megjelentek: **Perjessy László** (N.-Róce), **Kovacs Daniel** (Torda), **Király Károly** (Pásztó), **Nagy Lajos** (Oroszáza), **Valya Miklós** (Kőbánya), **Krammer József** (Kismárton), **Koleszar Lajos** (Bánffy-Hunyad), **Baranyai Gyula** (Szeged), **Rissányi József** (Turócszentmárton) stb.

Lád Karoly előnk megnyitóját után **Perjessy László** (N.-Róce) terjesztette elő azokat a sérelmeket, amelyekben a felekezeti és a polgári iskolai tanárságnak része van. A gyűlés kimondta, hogy fölkerik a minisztert, a polgári iskolák dolganak törvény útján való rendezésére. Addig pedig szólítsa föl a miniszter az iskolatartó községeket és felekezeteiket, hogy a tanárok lakása és kerttilteménye fejében a nevelésesen csekély száz forintnál nagyobb összeget szavazzanak meg.

Volenszky Gyula titkar terjeszti elő azután a következőket:

Két kir. tanfelügyelői tollnok engedelmet kapott arra, hogy polgári tanári vizsgálatot tessenek közvetlen főnöke, a tanfelügyelő előtt, továbbá egy okleveles tanár, egy csomó tanári oklevél nélkül való kanonok és egy apáca színe előtt. Mindez eléggé különös ugyan, nevezetesen azonban, hogy az 1868. évi 38. t.-cz, teszi lehetővé a hasonló tanári vizsgálatokat. A tanárvizsgáló apáca olyan oklevelet fog aláírni, a milyent nemrég maga szerzett, a nélkül, hogy azóta egyéb tanulmányokat végezhetett volna. Különös a dologban, hogy maga a miniszterium illető osztálya van legnkább megbotránkozva azon, hogy a népköztartási törvény ellenmondásai ilyen eseteket lehetővé tesznek. Indítványozza eonélfogva az előadó, hogy a minisztert a polgári iskolai törvény megalkotására kérjék s a míg ez nem lehetséges, delegálja a miniszter kinevező jogánál fogva minden esetben a Budapesti székelő tanárvizsgáló bizottságot.

A hozzászólók egyike kifejtette, hogy a kultuszminiszterium szóban forgó intézkedése ellentétben van azzal a miniszterelnökségi intézkedéssel, a mely két évvel ezelőtt a szászoknak nem engedte meg a hasonló fióktanárvizsgáló-bizottság kinevezését. A hozzászólások során utáltak arra is, hogy nemcsak a vidéken, de magában a miniszteriumban a minisztrativ közegek is tartottak már tanári vizsgálatot. Volt rá eset, hogy az így összeallított ad hoc bizottságba meghívott tanár el sem jött, a tanári vizsgálatot a titkárok, segédtitkárok, egy-egy tanácsos élén mégis foganatosították és osztogatták a tanári oklevelet.

A választmány sürgősen fölír a miniszterhez, rámutatva az esetre és ebből az alkalomból is sürgetni fogja a polgári iskoláknak novelláris törvény útján való rendezését.

Miklós Gergely szólott még a tanitók házaról. A választmány elvileg helyesli az eszmét, a részleteket az egyesület közgyűlésén fogja megvitatni. Most csak azt hangoztatja, hogy ha a polgári iskolai tanárságra is számítani akarnak a népiskolai tanitók, akkor a jótékony intézmény neve ez legyen: **Tanitók és Tanárok Háza.** Szórakozó hely pedig a fővárosi tanitóság számára ebben az épületben be nem rendezhető a vidéki tanitóság költségén. Minden hely az internatus cseljait és a paedagogiai könyvtárt szolgálja.

Kisebb indítványok tárgyalása után a gyűlés véget ért.

IRODALOM.

Telekkönyvezetói vizsgára készülők kézikönyve. Szepessy Károly temesvári kir. törvényszéki hivatalnok által szerkesztett, a telekkönyvezetói vizsga teljes anyagát tartalmazó könyv, telekkönyvezetói- és községi jegyzői vizsgára készülőknek velős rövidség-

nél fogva melegen ajánlható. Különösen a tényleges birtokos tulajdonjogának telekkönyvi bejegyzésére vonatkozó törvényeknek kiváló gondnal és szakértelemmel való ismertetése által — e mű községi jegyzőkre nevez is nagy becsű bir.

Megrendelhető a szerzőnél, a pénz előleges beküldése esetén 2 frtért, utánvét mellett 2 frt 30 krért.

Új zeneszám. Eppen most jelent meg Jenő herczeg a zentai hős indulója zongorára szerzette Schürger Jenő.

E rendkívül kellemes fülbemászó zenéjű darabot méltán ajánlhatjuk a zenekedvelő közönségnek.

Kapható a kiadónál: **Straub Ödön** könyvkereskedésében Zentán, valamint a hazai összes könyv és zenemű kereskedésekben.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvásár.

Kőbányai sertéspiacz. Március 28. Magyar elsőrendű Öreg nehez (páronként 400 kgron felüli 47 $\frac{1}{2}$ —48 kr. Közép (páronként 300—400 klg. sulyban) 47 $\frac{1}{2}$ —48 kr. Fiata nehez (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 51—51 $\frac{1}{2}$ krig. Fiatal közép (páronként 251—320 klg.) 49—50 krig. Fiatal könnyű páronként 250 kgrig tejedő sulyba. 48 $\frac{1}{2}$ —49 kr. Szerbiai: nehez (páronként 260 klg. felüli sulyban) 49—50 krajczárig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban) 49—49 $\frac{1}{2}$ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm tejedő sulyban) 47 $\frac{1}{2}$ —48 krajczárig

Sertéslétszám: 1899. évi márcz. 26-án — volt készlet 32.914 darab, 1899 márcz. hónap 27-én felhajtott 811 drb, 1899 márcz. hónap 27-ik napján elszállított 433 drb, 1899 márcz. hó 28-ik napjára maradt készletben 33.292 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Budapesti gabonatözsde.

u.ár. 27.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.		100 kilogramm ára
		frtől	frtig	
Bánsági	76	—	80	00.00—00.00
"	77	—	81	00.00—00.00
"	78	—	82	—
Tiszavidéki	79	9.60	9.70	10.25—10.35
"	76	9.75	9.80	—
"	77	9.90	9.95	00.00—00.00
Pestvidéki	78	10.05	10.10	10.20—10.30
"	79	9.80	9.90	—
"	79	9.05	13.	—
Fehérmegyei	76	10.05	10.15	81 10.20—10.30
"	78	10.15	10.25	82
"	79	9.75	9.85	—
Bácskai	76	9.90	9.95	80
"	7	10	10.10	81 00—00
"	8	—	—	82 0000—00
Észak mag	7	—	—	—
"	78	—	—	—
"	79	—	—	80

	Min. hekt.-ben	Ar kilogramm
Hozs elsőrendű	uj 70—72	7.85 7.95
" másodrendű	"	7.75 7.85
Árpa takarmánynak	"	6.20 6.55
" égetni való	60—62	6.60 7.40
" serfőzdei	64—66	7.60 8.40
Zab	39—41	5.80 6.15
Tengeri bánsági	uj	4.65 4.70
" más nemű	"	—
Repeze bánsági	"	4.15 4.30

CSARNOK.

Csülök Jakab.

Irta: **Móra István.**

Folytatás.

IV.

Mikor az éresztelő nyári nap aranyozni kezdte az őszi árpa konya kalaszait, Péter-Pal előtt egy héttel megszólította **Iványi András** Jakabot:

— Van-e

— Csülök

felelt neki:

— Vanni

érdezi kend.

— Mert u

utólján beállna

resztet raknál

Jakab ug

tene az egész

— Nene,

a szavad mell

— Arra a ré

— Micsod

— Már u

hogy részesem

Csülök J

— Jaj, v

lőnnék. Hanem

az az árpa egy

nagyot fordult

nekünk is szeg

mondták meg,

most az idén

mondjuk meg,

Hegyes k

Andrásnak, elk

— Beszé

— Ha b

duk az őszi k

ha hitvány, ak

A nap — virr

Sziote napszár

hanem komen

után három ve

idei szalonna,

Sóra pálinkár

a részesnek is

kocsin!

Iványi A

szen, soka is

mal azt felelt

— No, r

értettek. Ért

Az élet gazd

árpa is. Vetve

tavaly, de az

többet szegd

nagyobb. Ent

készer való

télen disznó

Aztán, hogy b

hogy ösmere

többet adok, k

ne add meg.

Csülök J

— Mit f

nyerezni? Av

a hitvány ma

me!, a kit én

a kutya!

Iványi a

— O, é

ellessünk ten

gyász, téged

csak találak t

találj én hely

— Én?

Megmutatom

kendnek a ga

ki följogja!

S otthon

czot kevélyen

szegény isten

valaminek.

Péter-P

kezetes kavar

berek közt. A

ték, otforma

elkezdtek csip

— No,

No híres, h

mondják, hog

szálni, kend

igaz-e? Nem

bár. De kiná

is! Csakhogy

az, a kinek

is van.

— Van-e már marokverőd, fiam?
— Csülök csakugy a pipaszár mellől felelt neki:

— Vanoi van, de nem tudom, miért érdezi kend.

— Mert ugy gondolnám, nézd, hogy hét utólján beállnánk az árpába, Péter-Pálra keresztet raknánk.

Jakab ugy tett, mintha egy szót se értene az egészbul, a gazda pedig sürgette:

— Nene, — öcsém, vagy tán nem állsz a szavad mellett?

Arra a részes is böfentett egyet:

— Micsoda szavam mellett?

— Már mint, amiben megegyesültünk: hogy részesem leszöl.

Csülök Jakab elnevette magát:

— Jaj, vagy ugy? Leszek hát, hogyne lönnék. Hanem nézze kend, hogy érjen még az az árpa egy kicsit . . . Tavasz óta bátya, nagyot fordult a világ. Megjött az eszünk nekünk is szegényeknek. Eddig csupa kezdtek mondták meg, hogy hányadán arassunk. — most az idén próbát teszünk vele, hogy mink mondjuk meg, mennyiért fogjuk föl.

Hegyes kis szurós szemei voltak Iványi Andrásnak, elkezdte pislogatni:

— Beszélj no. Mondjad no.

— Hát bátya, ha jó az a vetés: fölfogjuk az őszt kilenczedén, a tavaszt tizedén: ha hitvány, akkor napszamba, vagy lánczára. A nap — virradatul áldozatig. Akadályos idő: Sziote napszám. Bentvaló koszt: nem köll, hanem komenczió. Még pedig: egy kasza után három véka tiszta buza, tíz öreg font idei szalonna, tarhonya tíz itcze, kása négy. Sóra pálinkára két forint, Behordás csaplés: a részesnek is napszám, Kímenetel, bejövétel kocsin!

Iványi András behunyta a szemét egészen, soká is úgy tartotta. Aztán nyugodalommal azt felelte:

— No, nézd, hát én kihallgattalak, megértettelek. Értsd meg, a mit én mondtam te. Az élet gazdag: a buza is, a rozs is, az árpa is. Vetve tíz lánczcal több van, mint tavaly, de azért nem akarok egy kaszavál többet szegődtetni, — hogy legyen a részesek nagyobb. Ennetek magam adok, napjában kétszer való főt, etelt, meri ugy ölettem a lélen disznót, hogy legyen hus elegendő. Aztan, hogy békesség maradjon köztünk, meg hogy ösmerem a munkádat: hát neked avval többet adok, hogy elengedem a malaczod arát ne add meg.

Csülök Jakab vörös lett, mint a pulyka.

— Mit? avval akar kend engem lekenyerezni? Avval a rongyos malaczczal? Azon a hitvány malaczon akarja megvenni a hitemet, a kit én fölfogadtam? Eb arat kendnek a kutya!

Iványi arra se látott fel:

— O, édes öcsém, hiszen majd csak elleszünk tenálad nélkül is, ám az Isten, vigyázz, téged meg ne gátoljon, fiam! Én majd csak találok te helyetted is valakit, csak te találd én helyettem.

— Én? — sivitott Jakab — Hogy én? Megmutatom kendnek, hogy a lábán vesz kendnek a gabonája! Hogy felibül se lesz, a ki fölfogja!

S otthon a saroglyán besirdogáló malaczot kevélyen rugta oldalba, mintha az is a szegény istenteremtette oka volna a világon valaminek.

V.

Péter-Pál napján, nagy-mise után emlékezetes kavarodás támadt a piacon az emberek közt. A Csülök Jakab czimborái kezdtek, otyforman, hogy a részbe szegődteket elkezdtek csipkedni szóval:

— No, te is kutyához ütted a csapatot? No hires, hát kend is ember? Ejhó, azt mondják, hogy kendnek a felesége akar kasszálni, kend meg csak a markot veri utána, igaz-e? Nem tudott kendtek várni egy hetet bár. De kinálták volna a részt nyolczadán is! Csakhogy igen hat: nem mind ember az, a kinek bajusza van. Mikor a macskának is van.

Az elszegődöttek, a jámbora emberek szivelték egy darabig az incselkedést, hanem utóbb azok is vissza-visszafelestek:

— Hát kendtek, napsüti bogarak? Kendtek beszélnek, szájtáti sógor? Kén-e bársony keztyü arra az uri kis kezedre, hé?

Olyan parázsverekedés lett biz annak a vége, hogy a harangozóhójtár uem hallotta meg tőle a tizenkét órát, nem is harangozott délre, csak jézusmárjazott ki nagy kétségbeeséssel a toronyablakon, — mignem hat zsendár nekivetette az egyágu villát az összegabalyodott emberp-trénczének és széthányta.

A nagy piros foltokat a piacz földjén nem győzte a Farkas kisbíró fűrészpórral beféheríteni.

VI.

Régen uj kenyeret ettünk már akkor, uj bort is ittunk rá, mikor Csülök Jakabék hazaszabadultak, a falevel is lehullott, sőt havat jelengellek a károgya csapatozó varoyuk.

E-telefő volt, szombati napon, Csülök Jakabné foltogtatott, mikor az ura bezörgetett a pitarajton.

A bentvaló élet egy kicsit megsárgította az embert, de amugy most se engedett. Ráültött daczosan széles mellére, mikor az asszony sirva fogta el a kezét, csikorgatta a fogát:

— Látod, mit tettek velem az igazságomért!

És akkor hirtelen észrevette, hogy: de nagy esend van . . .

— Hát a gyerekek?

— Az asszony erőt vett a sirásán . . .

— A két kicsi alszik. Amazokat meg elállítottam szolgálni . . . Hogy keressenek bár ruhára való . . . meg hogy egyenek . . .

Jakab kifordult a szobából, kint ögyelgett az udvaron egy jó darabig. Egyszer belebotlott a malacz pányvakarójába. Az ám: a malacz! Hogy annak semmi nesze? Oda ment az ölhoz, — az ölnak ajtaja se volt már. Bizonyosan föltűztek . . .

Az asszony kijött utána, mikor nem állhatta a várakozást:

— Megfázik kend már idekint, miért nem gyün be?

— A malaczot kerestem, hanem az a kutya, ugy-e, visszavette?

— Kicsoda?

— Iványi András.

Az asszony integetett, hogy: nem, nem.

— Hát?

— Eladtam . . . ha megver kend is, elad'am.

Egy kis sárpadka volt a ház előtt, az asszony rárogyott s kiszakadt ujra lelkéből a fuldoklás:

— Abból . . . Küldözgettem . . . be . . . kendnek . . . kenyeret . . . szalonnát . . . húst . . .

Jakab fölfenyegedett az égre, szidván tekintetével azt az igazságtalan Uristent.

(Vége.)

A nagyerdei fürdő melletti fatelepen elsőrendü forgácsfa ölenként 6 frt-jával eladó.

Mindenkor vehető a raktáron vagy megrendelhető Mandel Imre tulajdonosnál Hunyady-utca 2.

M. Kir. osztálysorsjegyek

Huzás Márczius 16 től Április 12-ig, kaphatók a főelárusító

Debreczeni ipar és kereskedelmi Banknál.

Szabadalmazott drótüveg

legjobb anyag felől világitásra, padlózat és gyáráblaknak, különböző erősekben 1,75 quadratméter nagyságig.

Különös előnyök: Legnagyobb törési biztonság, áttérés és áttörés ellen, az unott drótrostály eleveik, tűzbiztonságu a legmagasabb fokig, esetleges törésnél sűrűn maradása, mivel a drótszövés az üveget erősen együttartja, igen világos átlátszó, ezelőtt sohasem látott világító hatás. Sok állami- és magán épületeknél nagy mérvben legjobb hatással használatban. Számos bizonyítvány, prospectus és minta szolgáltra.

Üvegöntvény, Padozatlemez járható felsővilágitással

átjárók, földalatti folyosók vagy vasuti alagutak megvilágitására; határozott mennyiségben, sima vagy mintázott felületekben, fehér, félféher (Kb. 30%-al olcsóbb, mint a rendes nyers üvegöntvény) és szines drótfonat vagy anélkül.

Üveg-tégla és üveg gerincz-tégla

különböző nagyság és alakban.

Actien-Gesellschaft f. Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens

Neusattl bei Elbogen (Böhmen).

Más készítmények: minden faj üvegekben. Üveg zárák. Belgia és német faj táblaüveg. Üveg öntvény formázott üveg. (Szabad. üvegbetü.)

201/1899. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbrósnak V. I 51/1 1899 P. számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a bécsi élet és járadék bizt. intézet részére Czeglédy Amália Nagy Károlyné debreczeni lakostól 260 frt 40 kr. tőke, ennek 1898. évi május hó 20-ik napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 76 frt 36 kr. perköltség erejéig 1898. évi szept. hó 1-én bíróilag lefoglalt és 390 frtra becsült butorokból álló ingóságok 1899. évi április hó 4-én d. u. 4 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Piacz-utca 30. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Debreczen, 1899 évi márczius hó 11-én.

Bódogh Zsigmond
bir. kiküldött.

A ki tartós és

erős öltönyöket

jutányos áron akar vásárolni, az szabómestere által csak a

Stikarovszky János, Budapest

(V., Erzsébet-tér 16. szám)

czöngnek mintakártyáit hagyja előmutatni.

Ezen czöngnek szigoruan szolid üzletvezetése kezencdik a ki-

elégítő kiszolgálásért.

Sen magas rabatók, sem másféle megvesztegetések által nem

szereztetnek vevők. — Szaklap szabóknak ingyen.

HOFF maláta-

készítményei

gyengék és betegeknek.

<p>Hoff János maláta egészségi itala.</p> <p>Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a labdadobozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.</p> <p>Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.</p> <p>Tíz éve, vagy már rögzített idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.</p> <p>Büger, Bécs, Hofnühlgasse.</p>	<p>Hoff János sűrített maláta kivonata.</p> <p>Tüdőbajoknál, reghurtnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.</p> <p>Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.</p> <p>Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Különösen tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonatmell-cukorkát.</p> <p>Fischer G. őrnagy N.-Várad.</p>	<p>Hoff János maláta egészségi csokoládéja.</p> <p>Gyengeségnél, vészegénység, idegesség, almatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. — Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.</p> <p>Egy csomag ára 1 frt.</p> <p>Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórúknál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.</p> <p>Dr. Nicolet orvos, Triebel.</p>	<p>Hoff János maláta-kivonatmell-cukorkái.</p> <p>Köhögésnél, rekedtség, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurtnál utólráhatatlan hatású. A valódi maláta mellcukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.</p> <p>Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.</p> <p>Csodálatos volt maláta kivonat mellcukorkáink hatása makacs köhögés sem ellen.</p> <p>Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Cukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítettek. Bausch piébános, Weischütz.</p>
---	--	---	---

Raktár Debreczenben: Mihalovits I., Rotschnek V., Rochlitz Schmidt A., Füleky Pal, Tóth Béla, Muraközy L., Balazs Ödön gyógyszerártaiban, Francis és Jóna drogua kereskedésében; Csanak J., Kontsek G., Tóth Kalman, Felegyhazy János, Rickl József, Zelmos, Deutsch Lajos csemege és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos raktára: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerárta Budapest, király u. 12.

☛ Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve. ☛

PSEPHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „Általános labdaccai” név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdaccai csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.

Evtizedek óta ezen labdaccai általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerekből készlet nem volna található. Számítalan orvos által ezen labdaccai háziszereit ajánlottak minden olyan bajoknál, melyek a **rossz emésztésből** és **székrekedésből** erednek, mint **epesavak, májbajok, kólika, vértelulások, aranyór, béltelenség** s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **vérszegénység** s az abból eredő bajoknál is: így **sápkórúknál, idegesség, száraz fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdaccai oly könnyen hatnak, hogy a legsebélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

Ezen vértisztító labdaccai csakis a **Psephofer J.-féle** „**arany birodalmi almához**” **csiszolt gyógyszerártaiban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a.** készítmények valódi minőségben s egy 15 szem labdaccait tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag melyben 6 doboz tartalmazatik 1 frt 5 krba kerül.

Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr, 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

N. B. Nagy elterjedésük következtében ezen labdaccai a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében keretik **csakis Psephofer J.-féle** vértisztító labdaccaikat követelni és csakis azok tekintetűk valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Psephofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

A számítalan hálaíratból, melyet e labdaccai fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdaccaikat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1883. április hó 30-án.

Tisztelt Psephofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmulhatatlan vértisztító labdaccaiból utánvéttel. Fogadják ez uton is legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel **Pawljstik Ferencz, Köln, Lindenthal.**

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermek ágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van hogy ezen labdaccai engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáláltak.

Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető öt éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórútságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdaccaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel **Weinczettel Jozefa.**

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdaccaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdaccai értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerint használására Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel **Hahn Ignác.**

Gottschdorf, Kohlbach mellett, Szilézia, 1886. okt. 8.
T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdaccaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdaccainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajót, mely engem öt éven át gyötört megszabadultam. Ezen labdaccai nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel **Zwickl Anna.**

Bernhardi alpesifü liqueur Bernhard W. O.-tól Bregenzben. 1/2 üveg 2 frt 60 kr. 1/4 üveg 1 frt 40 kr. 1/2 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs gyors és biztos hatású legjobb szer minden köszvényes és csuszó bajok, u. m.: gerincz-gyulladás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Angol csodabalsam, Psephofer J.-től egy üveg 50 krajczár, **Fagybalsam Psephofer J.-től.** Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve 1 köcsög 40 krajczár, bérmentve 65 kr.

Stoll-féle Kolapraeparatumok. Kitűnő szer gyomor és bélbetegségeknél.

Kola-Elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr. 1/4 liter 85 kr.

Golyva balsam, Psephofer J.-től kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr, bérmentve 65 krajczár.

Élet-eszencia (prágai csöppek) **Psephofer J.-től,** megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszere. Egy üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifüedv, Psephofer J.-től egy általános ismert kitűnő háziszere, hurut, rekedtség, rekedtség, köhögés stb. ellen, egy üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Psephofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz, Stendel tanártól. Útés és szúrás által okozott sebek-ladt mell vagy más ily bajoknál mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégyel 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só **Bulrich A. W.-től** kitűnő háziszere a rossz emésztés minden következményei, u. m.: **főfájás, szédülés** gyomorhív, aranyór, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereszettnek. — Postán megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Psephofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigoruan büntetettik.

gyógyszerész zum goldenen Reichsapfel.

PSEPHOFER J. Bécs, I., Singerstrasse 15. sz.